

Чужому навчається,
Своєму не цурається...
Т. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 18-го СІЧНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 18, 1966 No. 10. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 17 січня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

НА ЗДІСНЕННЯ ВЕЛИЧОГО СУСПІЛЬСТВА В НОВОМУ БЮДЖЕТІ ПЕРЕДБАЧЕНО \$3.3 БІЛЬЙОНА. А на війну у В'єтнамі \$10.5 бильйона. З урядових кол висяють, що коли б не було війни у В'єтнамі, то бюджет на 1967-й рік становив би \$102.3 бильйона, а не \$112.8 бильйона. З цього виходить, що кошти війни у В'єтнамі передбачені на \$10.5 бильйона. В цьому році оборонний бюджет винесе \$4.7 бильйона. В цьому році оборонний бюджет винесе \$54.2 бильйона, а в найближчому році — \$58.3 бильйона.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПРОТИ СОВЕТСЬКИХ МІСТЕЦЬКИХ ІМПРЕЗ У ЗДА, як довго СРСР не погодиться на підписання задовільного договору в справі культурної wymini між обидвома державами. Становище Державного Департаменту загрожують призводи до ЗДА Московського Большого Балету, який мав виступати в будинку Метрополітальної Опери в Нью Йорку від 19-го квітня до 7-го травня. Американський амбасадор в Москві Фой Д. Колер з'ясував советському уряду американське становище після того, як Москва не погодилася на те, щоб в СРСР виступала американська група з оперетою "Гелло, Доллі!" Посередник Сол Юрок заявив, що Большого Балету виступати в ЗДА, бо обидві країни підпишуть договір.

НЬОЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК ЛІНДСЕЙ ДАВ КОЛОЧУ ВІДПОВІДЬ СЕКРЕТАРЕВІ ПРАЦІ ВІРЦОВІ, який закликав посадників, що він зигнорував рекомендації Уряду та заключив із провідом Спільки Транспортних Робітників договір про працю, який має інфляційну тенденцію. Уряд рекомендує збільшати робітникам платню в такій висоті, в якій збільшується кривава продукція, це значить не більше як на 3.2 відсотка. Ліндсей збільшив платню понад цю межу. Але він заявив, що не хоче відповідати Вірцові, який говорив в імені президента Джансона, бо ця відповідь не принесла б користі, і її не могли б вдрукувати часописи. "Нью Йорк Таймс" написав, що президент Джансон не цікавився страйком, а після його закінчення критикує Ліндсея.

СЕНАТОР В. Б. ГІКЕНЛЮПЕР ПОВІДОМІВ СЕНАТ ПРО ЛІСТ, В ЯКОМУ ОЧОРНЮЄТЬСЯ ГУВЕРА, директора федерального Бюро Інвестицій. В цьому анонімому листі атакується моральні засади Едгара Гувера. Сенатор вислав копію цього листа Гуверові, який заявив, що лист є твором советської розвідки, яка часто поширює фальшовані документи, щоб поборовати Федеральне Бюро Інвестицій. Сен. Гікенлупер сказав, що цей підроблений лист є такій аутентичний, що він не може його надрукувати в Конгресовому Рекорді. Лист Гувера мав бути до Волтера Дженкінса, який зрештучував за праці в Вілсону-Домі внаслідок скарги проти його моральності.

ДВА БАНДИТИ ПЛАНУВАЛИ ВИКРАСТИ МІЛЬЙОНЕРА ФАЕРСТОНА і дістати викуп в сумі двох мильйонів доларів. Це було в Беверлі Гілліс в Каліфорнії. 25-річний Джордж Скалла змовився з 44-річним Вілліамом Бейлі в справі викрадення поїзку. Але Скалла боявся, що Бейлі вб'є його зараз після викрадення, тому повідомив про цю справу поліцію. Поліція повідомила мильйонера Файрстоуна, який вийшов до Сан Франсиско, а в його домі замешкали поліцейські і детективи. Коли 14-го січня до помешкання мильйонера прибули бандити, їх привітали перебрані в цивільне однієї поліцейські. Бейлі витягнув револьвер, але поліцейські його вбили. Вбили і Скалла, бо він не впаав негайно на землю, як йому дораджувала поліція.

У СВІТІ

В ПІДОНЕЗІ ВИДАЛЕНО — з безпосереднього наказу президента Сукарна — всіх американських кореспондентів, а саме представників Інтернешнел Пресс, Ассошіейтед Пресс і Н. Й. Таймсу. За причину подано "ворожий характер інформації". В столиці Джакарті і інших містах відбулись демонстрації внаслідок дорожничі та інфляції.

АЛЕКСАНДЕР ШЕЛЕПІН ВЕРНУВСЯ З ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ до Москви. Московський комунікат стверджує призначення Північному В'єтнаму збільшеної допомоги у війні проти Південного В'єтнаму й Америки та підкреслює "повну одностійність" поглядів і цілей СРСР і Північного В'єтнаму. У Пейнінгу проголошено комунікат, який стверджує, що Китай перепускає через свою територію советську допомогу і "техніки" до Північного В'єтнаму.

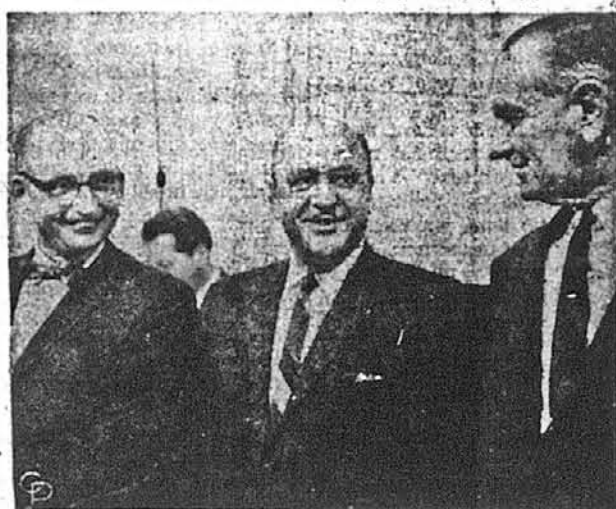
ПОЛІТСЬКІ КОМУНІСТИЧНІ ПРОВІДНИКИ ДАЛИ АТАКУЮТЬ кардинала Вишинського й Католицьку Церкву у Польщі, закидаючи їм втручання у державно-політичні справи. З одвертими висловами проти Вишинського поспівували "президент" Едвард Охан і "сам" Владислав Гомулка. Зокрема їх обурює, що польські єпископи в своєму листі до німецьких єпископів говорили про "обостро-роне прощення" в ім'я християнських засад.

ІНДІРА ГАНДІ МАС ШАНСИ СТАТИ ПРЕМ'ЄРОМ ІНДІ. Теперішній тимчасовий прем'єр Гулзаріяріал Нанда прихилився до кандидатури пані Ганді, доньки померлого прем'єра Джавахарлала Неру, вдови, члена індійського уряду. Вісім прем'єрів-губернаторів автономних індійських провінцій (всіх є 16) висловились за кандидатуру пані Індіри Ганді. Вона належить до лівого крила Конгресової партії і колись підтримувала комуністичного амбасадора Індії в ОН та пізнішого міністра військових справ, Кришну Менона.

В НІГЕРІ ВОРОХОБНИКИ СХОПИЛИ ПРЕМ'ЄРА Абубакра Бафалу Валуеу і його міністра фінансів та вбили двох провінціоніальних прем'єрів. Вірне урядово військо буди-то панус над ситуацією в столиці Нігерії, Лягосі, але в цілій країні настав стан анархії і громадянської війни. З чотирьох провінцій дві є за теперішнім режимом, дві проти. Неспокій, криваві демонстрації і терористичні акти розпочались після останніх виборів: опозиція твердить, що вони були грубо пофальшовані. Всю владу перейняв командант армії ген. Джонсон Агуй-Іронзі.

ЯПОНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАБОРОДНИХ СПРАВ ЕТСУСАБУРО ШІНА ВІЙХАВ до Москви на одностійне-ву візиту. Японія хоче поживити торговельні взаємини з Советами і готова піти Советам назустріч в різних точках торговельної й фінансової політики, сподіваючись осангнати за це від Москви зворот загарбаних після останньої війни Курильських островів. Совети поки що натякнули на можливість звороту Японії двох малих островів Іабомай і Шікотай, на самому півдні Курильського архіпелагу.

ПЕРШНІ МУРНІ У СКЛАДІ УРАДУ ЗДА

Президент Джансон повідомив про створення нового Департаменту (міністерства) мешканевого і міського розвитку, найменувавши секретарем цього нового департаменту в уряді ЗДА Роберта С. Вівера (посередній), що є першим мурином у складі кабінету. Біля Вівера (зправа) стоїть Роберт Вуд, голова відділу політичних наук в Массачусетському Технологічному Інституті, найменований на підсе-кретаря нового департаменту.

Республіканці проголошують своє власне звернення про Стан Унії

Вашингтон. — Провідники Республіканської Партії заповіли, що вони проголо-сять свою власну програму на зразок президентського звернення про Стан Унії. Головний натиск у цьому звер-ненні республіканців буде покладений на справу грома-дянських прав. Телевізійні і радіські станції віддали для цього звернення республі-канців пів години часу в по-неділок, 17 січня. Причиною для виступу республіканців із зверненням, що його по-традиції виходило лише президент ЗДА, є заповідоже-на президентом Джансоном у його промові про Стан Унії в середу минулого тижня програма продовження воєн-ної акції у В'єтнамі і внут-рішньої політики для побуд-ови величюого суспільства. Негайно після промови Пре-зидента почалась дискусія, чи американський наряд мо-же дозволити собі на ці дів велими коштовні програми.

Страйк в Нью Йорку спричинив втрати на один бильйон доларів

Нью Йорк. — Торговельні і Промислові Т-во оцінює, що 12-денний страйк транспорт-них робітників спричинив втрат на один бильйон доларів. З цієї суми підприємці зможуть здобути яких 25% втрат, а решта залишиться непокрита. Це саме Т-во ре-комендує Міській Управі збі-льшити ціни за переїзд під-земками й автобусами, щоб покрити недобір, який ви-никнув внаслідок цього, що треба буде покрити збільше-ні винагороди робітників, які винесуть в першому році контракт від 50 до 70 мильйонів доларів. Т-во це заяви-ло, що воно проситиме гу-бернатора Рокефеллера, щоб запропонував гостріший за-кон, який не дозволяв би на те, щоб в майбутньому мі повторитися подібний страйк міських працівників. Два ви-значні республіканці висту-пили в обороні посадики Ліндсея, проти якого висту-пили президент Джансон і секретар праці Вірц за те, що погодився збільшити платню транспортним робіт-никам понад норму 3.2%, яку визначив Уряд як таку, яка не спричиняє інфляцій-ного тиску на економіку ЗДА-Америки. Сенатор Джекоб Дженкіс заявив, що "крити-ка Президента несправедли-ва", бо Уряд не зробив нічо-го, щоб Спілька Транспорт-них Робітників погодилася на менші вимоги. Проти се-кретаря праці виступив рес-публіканський член Трензіт Оториті Діжан Гілгулі, який заявив на телевізійній про-грамі, що секретар Вірц "стріляв в плечі посадики Ліндсея", що не можна на-звати "визначним кроком", бо під час страйку — Вірц не заявив жадного станови-ща, хоч був в Нью Йорку і конферував із Ліндсесем. Го-

ЗАКЛЮЧНІ ПЕРЕСЛУХАННЯ КОРОЛІВСЬКОЇ КОМІСІЇ В КАНАДІ

Торонто. — Тут відбулись в днях 30 листопада — 3-го грудня 1965 року кінцеві пе-реслухання Королівської Ко-місії для справ двомовності й двукультурності в Канаді, в яких взяв участь член Ко-місії, проф. Яр. Рудницький з Вінніпегу. Представники українських товариств були на переслуханнях в Торонті: МУНО (Канада), Ліга Ви-звольня України й Наукове Т-во ім. Шевченка (меморан-дуем тільки). Комісія відбула кінцеві переслухання в Едмонтоні (6-7 грудня), Вінні-пегу (9-10 грудня) й Оттаві (13-15 грудня 1965 р.).

ЗДА ВИЗНАЧАТЬ ТЕРМІН ДЛЯ ВІДПОВІДІ КОМУНІСТІВ В СПРАВІ МИРУ У В'ЄТНАМІ

Державний секретар Дін Раск нараджується з південно-в'єтнамським прем'єром Нгуєн Као Кі, інформуючи його про заходи ЗДА для замирення у В'єтнамі.

Вашингтон. — За газет-ними твердженнями — ке-рівні американські кола ви-значають остаточний термін для офіційної відповіді Пів-нічного В'єтнаму на всі ми-рові заходи, що їх ажвиває Америка від латинського Різдва у грудні минулого року. Наприкінці грудня минулого року — мабуть 29 грудня і, мабуть, у В'єтні, не-зависаний ближче дипломат, передав представникові Пів-нічного В'єтнаму безпосере-дньо пропозицію проголосити воєнне перемир'я і розпоча-ти мирові переговори на платформі докладно спреци-зованих 14-ох пунктів. На ту американську пропозицію також не було до цього ча-су відповіді. Ствердили це, однак, державний секре-тар Дін Раск, коли він, на-прикінці минулого тижня прибув після похорону ін-дійського прем'єра Багадур Шастрі з Нью Делі до Сайго-ну, як і віще — президент Гю-берт Гомфрі в радіо-телеві-зійній заяві у програмі "Об-леччям до народу" в "Колум-бія Бродкестінг Систем" в минулу неділю 16 січня. Зо-крема віще — президент Гом-фрі перестеріг проти надмір-ного оптимізму та висловив думку, що Північний В'єтнам "терпить на рід еuforia (надмірно радісного наст-рою) щодо так званої неми-нучої своєї перемоги". На другий тиждень, від 20 до 23 січня, д. р. в'єтнамці святкують традиційний Но-вий Рік, під час якого три-затиме перемир'я. До того часу, а може до кінця цього місяця, триватиме також пе-рерва у бомбардуванні Пів-нічного В'єтнаму. Однак — твердить американські газе-ти — військові кола наполя-гають, щоб закінчити період невпевності і перерви в бом-

бардуванні Північного В'єт-наму, бо воно дає поважні рівні американські кола ви-значають остаточний термін для офіційної відповіді Пів-нічного В'єтнаму на всі ми-рові заходи, що їх ажвиває Америка від латинського Різдва у грудні минулого року. Наприкінці грудня минулого року — мабуть 29 грудня і, мабуть, у В'єтні, не-зависаний ближче дипломат, передав представникові Пів-нічного В'єтнаму безпосере-дньо пропозицію проголосити воєнне перемир'я і розпоча-ти мирові переговори на платформі докладно спреци-зованих 14-ох пунктів. На ту американську пропозицію також не було до цього ча-су відповіді. Ствердили це, однак, державний секре-тар Дін Раск, коли він, на-прикінці минулого тижня прибув після похорону ін-дійського прем'єра Багадур Шастрі з Нью Делі до Сайго-ну, як і віще — президент Гю-берт Гомфрі в радіо-телеві-зійній заяві у програмі "Об-леччям до народу" в "Колум-бія Бродкестінг Систем" в минулу неділю 16 січня. Зо-крема віще — президент Гом-фрі перестеріг проти надмір-ного оптимізму та висловив думку, що Північний В'єтнам "терпить на рід еuforia (надмірно радісного наст-рою) щодо так званої неми-нучої своєї перемоги". На другий тиждень, від 20 до 23 січня, д. р. в'єтнамці святкують традиційний Но-вий Рік, під час якого три-затиме перемир'я. До того часу, а може до кінця цього місяця, триватиме також пе-рерва у бомбардуванні Пів-нічного В'єтнаму. Однак — твердить американські газе-ти — військові кола наполя-гають, щоб закінчити період невпевності і перерви в бом-

Озброєний бандит ограбив українську кредитівку в Клівленді

Клівленд. — (зрв). "Під-вав керівника канцелярії Зорія та чотирьох принахних клієнтів, між ними дві жі-нок, й "поширив" собі з во-гнестривалої каси вісім тисяч доларів. У зв'язку з напа-дом, телевізійні стації пере-дали відбівте з приміщення нашої кредитівки інтер'єр з С. Зорієм, подаючи при-цій нагоді ширші інформа-ції про цю українську фі-ку. "Самопоміч" та ограбив банківську установу, що має в восьми тисяч доларів. У-війшовши до кредитівки, мильйон доларів на своєму бандіт пістолом стероризу-

Футболісти "Чорноморської Січі" перемогли у фіналі стейту

Вудбрідж, Н. Дж. — Фут-больна дружина "Чорномор-ської Січі" з Ньюарку здобу-ла перемогу 5:1 на Мадри-ським СК Вудбрідж у стей-товому фіналі гор за Чашу ЗДА 1966-го року. Січовики постійно переважали у цій зустрічі, виказуючи техніч-ну вищість над суперником. Ворота для "Чорноморської Січі" здобули: Ю. Рада на 3-ій хвилині, В. Німерчинський на 17-ій хвилині та О. Чайка на 69-ій. Мадяри стрі-ляли одинокі ворота на 65-ій хвилині гри. "Чорноморська Січ", як ре-презентант стейту в грі за Чашу ЗДА, зустрине в даль-ших змаганнях за Чашу пе-реможця елімінацій між представниками Пенсиль-нії і Мериленду.

В Нью Йорку планують велику імпрезу з прибутком для Українського Католицького Університету в Римі; створено Ініціативний Комітет

Нью Йорк. — Ще перед Великоднем, який в цьому році припадає 10-го квітня за старим і новим календа-рем, українці метрополії Нью Йорку-Нью Джерзі мати-муть рідкісну імпрезу: обід в вступом по 100 доларів від особи, або від чоловіка з жінкою, із прибутком в ко-ристь Українського Католи-цького Університету в Римі. В цій справі відбулася тут минулої неділі, 16-го січня, в приміщеннях Українського Інституту Америки громад-ська нарада, скликана з іні-ціативи Управи Метрополі-тального Відділу Товариства Українських Лікарів Північ-ної Америки. Наряду відкрив і нею провів голова Відді-лу, д-р Степан Воронх, з'я-сувавши на початку історич-ну вартість для української культури й української спра-ви заплянованого Верховним Архисписком і Кардина-лом Поесифом Сліппм Укра-їнського Католицького Уні-верситету в столиці христия-нського світу та почесний обов'язок українців у віль-ному світі, зокрема на аме-риканському континенті до-помогти здійсненню цієї вели-кої справи. Д-р Роман Осін-чук, який перед тижнем вер-нувся з відвідин в Римі, до-повнив завваги д-ра Вороха інформації про універсе-тет, перший будинок якого вже здвигнений при видат-ній фінансовій допомозі Ва-тикану. В дальших заввагах усі прийняті схвалювали дум-ку влаштувати відповідну імпрезу в метрополії Нью Йорк-Нью Джерзі, що мо-гла б принести більший при-буток на ціль університету. Затворкувано також можли-вість створення центрально-го крайового Комітету При-хильників Українського Ка-

ТЕКСТИ УКРАЇНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ АВТОРІВ

Вінніпег. — "Рідінге ін Славик Літератур" — під такою назвою появились збірне видання текстів сло-вянських авторів, що його видав Відділ Славістики Ма-нітоского університету за редакцією проф. Яр. Руд-ницького. Це видання запо-чатковано в 1959 році пе-реддруком Шевченка з т. зв. Ляйпцигської книжечки з 1849 р. — першого видання Шевченка за кордонами то-дішньої Росії. У 1962 р. ви-йшов з друку текст "Горо-диського Пом'яника" з 1484 р., описав же тексти кри-стичного свангелія з XII ст., Храброве "О писмєнах" за редакцією Митр. Іларіона (Ів. Огієнка), перший ан-глійський переклад поезії Лермонтова, та читанка ук-раїнської літератури від на-йдавніших часів до Рильско-го. Разом видано в роках 1959-1966 шість випусків із цінними посібниками для у-ніверситетського вжитку.

ВИСТАВКА КАРТИН МИХАЙЛА КІМТА

Брізбен, Австралія. — В Брізбені, в галерії Джонсто-на відбулась у минулому ро-ці виставка картин українсь-кого мистця Михайла Кімта. Михайло Кімт народився на західних українських землях в 1910 р. Покинув ще до другої світової війни Кра-їнську Академію Мистецтв. У виледі війни через Авс-трію переїхав до Австралії, де здобув собі ім'я в авс-тралійських мистецьких кругах. Кілька років перебував у ЗДА, де теж здобув собі признание мистецької кри-тики. Перед кількома рока-ми повернувся до Австралії. На виставці у Брізбені було 27 нових картин мистця. Місцеві критики називають Михайла Кімта надзвичайно оригінальним і вдумливим кольористом. Виставка мала великий успіх.

НОВЕ ЧИСЛО "СЛОВА НА СТОРОЖІ"

Вінніпег. — Чергове число "Слова на сторожі" — органу Товариства Плекан-ія Рідної Мови, що його очолює проф. К. Віда з Отта-ви, вийшло в Вінніпегу в січні 1966 р. В числі зміще-но статті Яр. Рудницького (редактора), Т. Залеського, В. Чапленка, А. Вовка, Вол-Левницького, Ольги Войцек-ко, Л. Ромена, Я. Козловсь-кого і інших. Відділ мовної консультатії дав відповіді читачам на різні актуальні питання. "Рідномовна хро-ніка" приносить нові інфор-мації про життя Товари-ства Плеканія Рідної Мови (адреса: 3597, Вінніпег 4, Ман., Канада), та про "Рід-номовну Фундацію", що її основила в 1964 р. для фінансування видань із укра-їнського мовознавства.

FOUNDED 1883

_____

Чи буде справді прилюдний суд над Сянявським і Давидом? Якщо й буде, то його спрешарують так, щоб скомпромітувати цих письменників і засудити їх в очах не лише совєтських читачів але й письменницького світу.

.....

(Голос батька | виховнича)

Молодий завод якого сервоприводів, пішла в інших сервоприводів. Пі внаслідок американизації школи на американських підприємствах і виховав промислових, а ми маємо до цього позиції тільки позитивні висновки.

силають у своїх делегаціях до країн поселення української еміграції. Ми віримо, що ворогові не вдасться перетворити українців на яничарів, тому, зустрічаючись з прийдешніми з'їздом УРОС, ми старатимемося знати в них не ємісарів Москви, а наших братів, в душах яких індоктринація окупантів не стерла йогів української національної свідомості. Поборю-

Л. Д.

черговим відзначенням, що його зустріло: Комітет Консерваторії і Рада Музеїв схвалили прийняти до збірок Музею Модерного Мистецтва в Парижі акварелю О. Грищенка "Мури Царгороду" та чотири рисунки: "Интер'єр Св.Софії", "Турок", "Базиліка Кахріє Джамаїє", "Будинок в Стамбулі". Коли створив за повістю М. Коли Гоголя оперету "Річвяна ніч", інсценував, у родинський ярмарок", і написав п'єсу "Тарас Бульба" та лібретто опер "Україна" ("Майська ніч") "Тарас Бульба". Залишив творів Михайла Старицького на позичені сюжети на виставку популярної ма-

повідомляло про це окремим
письмом нашого мистця за
підписом консерватора Ва-
ришера Дорівалія, який вистав-
ляв свою „найтіллішу“ &
найціннішу подяку за бага-
чення Кабінету рисунків
Музею».

Вас, діброви, гаї,
у одежі рясній
Не побачу я в сирій
годину,
Але кривини народ
в своїй згадці ясніє
Спомяне і мою домівку
в гаї.

Голос: «...де наша молодь і чого аймагаємо від неї» — це їх голос. Вони розуміють теперішню молодь, а їх підхід до неї сприяє її вихованню для молоді, ніж яші; вони ближче до неї, ніж ми. І саме тут їх цюм'я неадекватна. Вони знають, чому молодь не говорить українською мовою.

дослідів кампанія коштовна,
бо треба покрити видатки на
вакцини, треба зібрати ста-
тистичні дані, відбиту поїзди-
на, з'їзди. Добре склалося,
що Комітет в Шинкаго діє з
рамеша Українського Народо-
вого Союзу, в проводі якого
стоять люди, які належно о-
цінюють що надзвичайної
ваги справу.

та і похований у Ковбівці.
 Байковому кладовищі. С.
 Михайло Старинський писав:
 Вас, діброви, гаї,
 у одежі рясній
 Не побачу я в щастю
 годнуну,
 Але кривиний народ
 в своїй згадці сьмію
 Спом'яте і мою домовину
 — М. Ш.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В СТЕМФОРДІ, КОНН.

(Шляхування праці за минулий — 1965 рік)

Український Музей в Стемфорді заснував Митрополит Кир Константин Богачевський 1935 року. Першим управителем Музею був пок. о. сов. Лев Чапельський, який багато вложив праці, щоб Музей став справжньою цінністю і гордістю українців в ЗДА. Під час другої світової війни в Музею працював проф. Микола Чуба-тай та його дружина пані Ярославна.

З огляду на потребу приміщення для студентів Музей був акційсь час нечиний. Коли збудовано новий будинок для Коледжу, Кир Пискоф Шмондрик, Спикер Стемфордський, в травні 1964 р. підписав Український Музей відкрити для відвідувачів. Управу Музею Кир Пискоф передав д-рові Василеві Лентіну.

Три місяці інтенсивної праці вдалися відкрити Музей 7-го вересня 1964, а день відкриття і благословення нового будинку Коледжу, са. Василів Великий. Присутні на благословенні Коледжу, маці змогу побачити експонати Музею. Від того часу постійно відвідують Музей в Стемфорді всі, які бачають побачити цей найстаріший на американській землі Український Культурний Осередок, що його так окреслили ще в 1933 році Владика засновник і всі, що йому в тому ділі помагали.

Вістка про відкриття Музею в Стемфорді спонукала любителів нашої старовини згадати Музей, тих, що мають музейної вартості експонати, жертвувати їх для спільного добра всіх українців. Першими жертводавцями після відкриття Музею були панство д-р Софія і д-р Лев Смішні з Філадельфії, які дарували для Музею цінну скульптуру в бронзі п. н. „Владимир син“, відомою з нашого мистецтва І. Крука. Дарували Музею в Стемфорді треба назвати пані Надію Литвиненко, яка передала для Музею цінну скульптуру свого покійного чоловіка Сергія Литвиненка. Нові дари доповнили збірку скульптур, які Український Музей вже набув від пок. мистця Литвиненка ще перед Другою Світовою

СТАН ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ В СССР І НА УКРАЇНІ

ДОПОВІДЬ ПРОФ. ІВАНА БАКАЛА В УВАН

На засіданні Комісії УВАН у ЗДА для дослідів над революційною Україною і Совєтським Союзом 20 листопада 1965 року проф. Іван Бакало доповідав про стан підготовки наукових кадрів у СССР і на Україні.

Підготовка наукових кадрів та їх розміщення на працю у хрущовський період урядовцями набула особливих форм централізації. Зміст її полягав у тому, що певні наукові установи, визначені для кожної із союзних республік, хоч і надають дисертантам наукові ступені доктора чи кандидата наук, але право схвалення докторської ступені та контролю за наданням кандидатської — привласнене лише спеціальним органам — Вищій атестаційній комісії, як державному органу при міністерстві вищої та середньої спеціальної освіти СССР. Щодо надання наукового звання професора, доцента, старшого наукового робітника, наукової установи через свої наукові ради лише представляють своїх кандидатів цієї комісії, яка складається з членів республіканських, але справжню розподілення на працю не диспонує. Така централізація, як сказав доповідач, у справі підготовки кадрів учених поставила українців і народи інших союзних республік у нерівне положення з росіянами, що яскраво проглядає зі співставлення даних: за переписом населення СССР 1959 року — ро-

с. 54,6%, а у складі науковців на кінець 1963 р. їх було 66,0%. За тим же переписом українців на всіх просторах СССР було 17,8% до всієї людності, а у складі науковців на кінець того ж 1963 року було лише 10,4%. Та не дивлячись на те, що питома вага учених українців була значно нижча за питому вагу українського населення у складі людності СССР, багато з них працювало ще й поза межами своєї батьківщини, що зменшувало їх вплив на розвиток культури і науки України. Як доказ цього доповідач подав: з 59 тисяч наукових робітників — українців в 1963 р. працювало в РСФСР 17 тисяч, не числячи тих, що працювали в інших союзних республіках. Такий стан не відзеркалює переробки і наукових сил на Україні і не політизовані лише мовити господарський характер, а з віднесенням національно-політичних завдань КПСС. Тільки цим можна пояснити те, що на Україні в 1963 працювало 78,9 тисяч наукових робітників — майже половина неукраїнців.

Підготовка наукових кадрів СССР здійснюється через аспірантуру та докторантуру. Відповідні центральні органи керівництва наукою визначають, які саме наукові установи можуть провадити цю підготовку та приймають до запису кандидатські та дисертаційна праця, після докторської дисертації. Кожна публікація заохочує з участю опонентів, розглядається фахівцями експертами Вищої атестаційної комісії в Москві і за їх висновками ця комісія надає науковій ступінь доктора наук чи відхиляє. Ця ж Комісія в Москві провадить контроль над наданням ученого ступеня кандидата наук після публічного захисту дисертації і за висновками своїх експертів може також призначити відхилення. Ця контрольна згоря примушує аспірантів і докторантів у виконанні своїх праць розробляти не тільки російською мовою, щоб полегшити перегляд дисертації експертами ВАК у Москві, а й підбирати теми по змісту, особливо це стосується до тем історичних чи мовно-літературних з українською проблематикою, які б не викликали упереджень з боку експертів ВАК. До речі, належить пригадати, що аспірант у своїй кандидатській роботі повинен подати нові наукові і практичні висновки, а претендент на докторську має виконати самостійну дослідну працю, певним теоретичним узагальненням та розв'язати наукову проблему, яка була б певним вкладом у науку та практику. З того факту, що всі наукові праці публікуються російською мовою і тільки зрідка українською, українська наука скарбнича і тут має великі втрати.

Далі доповідач відмітив, що постановою ЦК КПСС та Ради Міністрів СССР про встановлення дворічного стажу для вступу до аспірантури очної чи заочної (1956), прийняття закону про зв'язок школи з життям (1958) та вимоги злати дисертаційних праць у строк (3-4 р.), справу підготовки кадрів поставила в дуже невигідне положення. Знизився контингент бажаючих студіювати в аспірантурі, познилася якість і значимість для науки дисертацій, різко знизилась питома вага наукових співробітників з ученими ступенями. Так, 1959 р. питома вага докторів і канди-

Д-р Павло Сениця очолив Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в ЗДА

6-го листопада 1965 р. в Співпраці з Відділами Бу-дівництва Спортового Товариства „Лев" в Шинга, відбулися тут 16-ті Річні Загальні Збори Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в ЗДА. Участь у зборах взяли 23 члени особисто з різних степів, навіть дуже далеких, та 38 членів кореспондентним шляхом, за надісланим заповненим формуляром до голошування. Разом управнених до голосування була 61 особа.

Збори відкриті о год. 7 вечора головою д-р Саген Богачевський, вітаючи учасників, а зокрема прийнятих в залі гостей: голову Ілліноєвського Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки д-ра В. Трухлого, д-ра А. Горчинського та м-ра М. Головатого.

Одноразовим мовчанням вшановано пам'ять померлих в цьому році чотирьох колег — членів.

До Почесної Президії запрошено о. д-ра І. Чинченка та проф. д-ра І. Розгона. Збори провадили: д-р Роман Барановський, д-р Я. Н. Гелета, обидва з Вашингтону, Д. К. а секретарював д-р П. Полювний з Шинга.

Звітвали усі члени уступної Головної Управи: д-ри С. Богачевський — голова, В. Ястремський — секретар (тому, що секретар був перешкоджений це доводило провадив П. Сениця), В. Петрина — скарбник та В. Помірно — орг. референт. Прочитано звіт головної редакції журналу „Інформативний Листок" д-ра М. Небелюка в Канаді та заступника зиту редактора Альманаха — Збірника д-ра Я. Н. Гелети. За Контрольну Комісію звітвав д-р А. Шпур.

За звіт учасники довірили, що голова Управи виконала більшість завдань, які належали на неї 15-ті Загальні Збори та які вона поставила собі у своїй плані діяльності. Управу організувала була адміністративний Четвертий З'їзд Українських Ветеринарних Лікарів для відзначення 15-ліття ОУВЛ в Шинга. Канадське Об'єднання УВЛ влаштувало до зосені того ж року дуже успішний З'їзд в Вінніпегу з нагоди своїх Загальних Зборів.

Далі серед загальної кількості наукових робітників становила лише 22,5%. На Україні ж питома вага докторів і кандидатів наук, як це зазначив секретар ЦК КПУ Шелест у травні 1965 року, становила тільки 19,4 відсотка. ЦК КПСС і Рада Міністрів СРСР за короткий час видали кілька розпоряджень про поліпшення стану: підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів (1956, 1960, 1961, 1964). З них більш конкретне значення має розпорядження з 1964 року, яким дозволено вищим учбовим закладам залишати на праці при учбових лабораторіях чи науково-дослідних інститутах кращих у навчанні студентів, схильних до наукової праці, що фактично дало змогу обійняти 2-річний виробничий стаж. Це, на думку доповідача, має дещо омудити наукові кадри, але про наслідки цієї постанови говорити ще рано.

Отже, проблема підготовки наукових кадрів, на думку доповідача, ще й тепер не розв'язана. Крім того, вона не стоїть у площині розв'язки цього питання для кожної з союзних республік зокрема в абсорбентів. Щоб окремі народи СССР не розтрачали своїх наукових здібностей, необхідно, щоб при кожному союзно-республіканському міністерстві вищої та середньої спеціальної освіти була створена окрема Вища атестаційна комісія (ВАК). Без створення такого органу всі твердження про рівність націй у їх культурному розвитку — це звичайний пропагандистський засіб у здійсненні русифікаційних заходів КПСС.

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

НОНЦЕРТ УМІ В НЮАРКУ

Український Музичний Інститут в Ньюарку улаштував з нагоди купна нового нонцера фортепіано „Стейнвей" 28-го листопада 1965 концерт в залі Української Центральної в Ірвінгтоні, в якому виступили учні середніх та концертних курсів фортепіано та скрипки, як також абсолютенти УМІ, що продовжують ще науку в американських високих школах.

Молитвою та посвяченням фортепіану відкрив о. Дибка цей мийний і культурний вечір, а управителька УМІ в Ньюарку, п. Д. Каранович, привітала гостей, запросила ради Гарасевича, морального опікуна школи, відзначити фортепіан і символічно передати його майбутнім виконавцям. Коротким словом закінчив першу частину вечора д-р З. Лисенко, висказуючи признання відвідувачам УМІ в Ньюарку за придбання такого цінного інструменту, а учителями зокрема за віддану працю над музичним вихованням нашої молоді.

Концертна частина почалася виступом учня (4. сер. року) класу фор. О. Чипак) Б. Полювний, який поправно виконав Шуберта імпромпту В-дур. Учень 4. сер. року класу фор. Т. Богданський Р. Тим'як відграв з успіхом першу частину сонати д-моль Бетговена, а М. Бакум, 6. учень кл. скрипки В. Цісика, заграв першу частину скрипкового концерту е-моль Нердін. Учениця концертного курсу класу фор-

тепіано Д. Каранович, Г. Вольц, що були рідночасно компаньйонками того вечора, виявилися під кожним оглядом дуже добрим виконавцями, вона з повним розумінням та стилем відгравла Моцарта Варіації д-дур. Барвинського пієно е-моль та Шопена вальс гес-дур. М. Цібик абсолютентка УМІ (б. уч. Г. Клим) виконала Баха хроматичну фантазію і фугу та Шопена ноктюрн е-моль. На поєнє признання заслугу зокрема виконавця Баха фантазії і фуги, в якій мелодійний рисунок був чітко та ясно підкреслений. Бездоганне виконання якогось нелегкого твору д-моль невпинно, що вона виб'ється в майбутньому на одні з кращих пієністів. Ю. Вожаківський (6. учень скр. В. Цісика) відграв дбайливо опрацьовану першу частину Еспанської Симфонії Ляльо. Дуже миле враження зробило на присутніх виконання О. Нагнібидою (абс. УМІ кл. фор. Г. Клим) Шопена Імпромпті фіс-дур та Ліста 6. Рапсодії. Треба згадати, що О. Нагнібидо зробила великий поступ під оглядом технічним та інтонаційним, а цей виступ був ще одним успішним цієї талановитої учениці.

Результируючи, присмо нам зазначити, що всі учасники цього концерту виявилися зі своїх нелегких завдань успішно, а численно зібрана публіка нагороджувала їхні продукції рясними оплесками.

Іван Недільський

КОМІСІЯ СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ ПРИ Т-ВІ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ У ФІЛАДЕЛФІЇ, ПРОГОЛОШУЄ

- КОНКУРС
- 1) Незадовільні матеріальні обставини.
  - 2) Активність з Українським Студентським Громаді. Відповідно мотивовані прохання просимо заінтересованих пересилати до Комісії Стипендійного Фонду при ТУА у Філадельфії до дня 29-го січня 1966 року на нижче подану адресу:
- Ukrainian Engineer's Society of America, Inc. 1320 W. Eleanor St., Philadelphia 41, Pa.

СІЯМСЬКІ ВІЙСЬКА ВМІШАЛИСЯ до сусіднього Ляосу, щоб перетворити так звані шляхи Го-Чі Мінга, які шівнічні в'їзмиці перекидають в допомогу південно-в'їзним комуністам свої війська, зброю і всякий виряд, а також, щоб відірвати комуністичним партизанам шлях до Сямчу. З американського боку заявлено, що газети вістки про інвазію сіямських військ до Ляосу не відповідають правді, але — мовляв — це діло сіямського уряду реагувати на такі вістки.

Ділимось сумною вісткою з Ріддинга та Знайомих, що коли 28-го грудня 1965 року на 84-му році життя, упокоїлася в Бозі, в містечку Файф (Стріт), Австрія, наша Наддворожа МАМА, ТЕЩА, СВЕКРУХА, БАБУСЯ та ПРАБАБУСЯ

Бл. п. Меланія з Раночів КУРЦА

Похорон відбувся дня 30-го грудня 1965 року на місцевому цвинтарі в Vetsch, Австрія.

Горем прибігті:

донька — МАРІЯ МИКОЛІВ з чоловіком, доньками, зятими та внуками — в Монтреалі, Канада

сестра — д-р ІВАН КУРЦА з жінкою — в Файф, Австрія

невістка — ВОЛОДИМИРА КУРЦА з чоловіком — в Нью Йорку

невістка — АНАСТАСІЯ КУРЦА з сином — на рідних землях та родиною у Відні

братова — МАРИЯ РАКОЧА з родиною — в Cohoes, N.Y.

УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНОЗНАВСТВА при НТШ ІСТОРИЧНО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ВІДКРИТТЯ АНАД. РОКУ 1966

— відбудеться — в СУБОТУ, 22. СІЧНЯ 1966 р. в год. 4 по пол. в залі НТШ, 302-304 West 13-та вул. в Нью Йорку. Того ж дня відбудуться ВІСНИ СТУДЕНТІВ (-ОК) на біж. семестр студій, при чому Дирекція факультету дасть вяснення щодо предметів навчання та термінів дальших лекцій.

Дирекція Історично-Філологічного Факультету У. У.

Нью Брансвік, Бавнд Брук і околиця! ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ — 33-й ВІДДІЛ

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

що відбудеться в суботу, 22-го січня 1966 року в залі HUNGARIAN AMERICAN ATHLETIC CLUB 188 Somerset St., New Brunswick, N.J.

Початок о год. 8:30 веч. Оркестра Богдана ГІРНЯКА

Увага! Гартфорд і околиця! Увага!

Стейту Комітетат! ВІДДІЛ УККА в ГАРТФОРДІ при співучасті МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — влаштує:

в неділю, 23-го січня 1966 року о год. 4-й по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 961 Ветерфільд, Естено

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ для відзначення

Річниці 22-го Січня — Акту Соборності Українських Земель

До урочистого відзначення Великих Січневих Роківин, закликає все Громадянство та Молодь ЕКЗЕКУТИВА ВІДДІЛУ УККА

Штучні зуби

які не прилягають тісно — не потрібують. Влас бентежлив. Багато осіб, що мають штучні зуби, справді тривожаться, тому, що їх плітки випадують, рухуються або годяться в невідповідному часі. Не жийте в страху, що це трапиться Вам. Посинте лише трошки FASTEETH альбіндієм (не окислюючим) порошком на Ваші плітки. Держите сильніше штучні зуби, так що Ви почуваетесь більш рвено. Не є класне. Усуває видих запаху плітки. Питайте за FASTEETH в кожній аптеці.

Увага! UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA, INC.

2 East 79th Street, New York 21, N.Y. BUTTERFIELD 8-8660 ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЗАПОВІДЖЕНА

ВИГРАВКА В КОРИСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО ФОНДУ

— відбудеться — в суботу, 22-го січня 1966 р. о годні 8-й вечора точно

Премії може виплатити той, хто до 22 січня 1966 р. надішле даток в сумі \$5.00 разом з купонами від квитків. Якщо Ви отримаєте квитки і не бажаєте залити їх собі, цілий бабок одд звернути до УІА зараз!

Увага! Увага!

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

Після доповіді відбулася жвава дискусія, в якій взяли участь: О. Архипович, В. Голубинський, І. Замша, Г. Костік, В. Кедровський та ін.

У В-ВІ „СВОБОДА" ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ: Микола Понеділок СМІШНІ СЛЪЗИНИ Обгортка і ілюстрації Е. КОЗАКА

Стор.: 278, м'яка оправа \$3.50, тверда оправа \$5.00

Замовлення і належність (чек або М. О.) слати: SVOBODA P. O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

